

**Вергал К.Ю., канд. екон. наук, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»**

Теоретичні аспекти розвитку цифрової економіки

Цифрова економіка як основа Четвертої промислової революції [6] та складова третьої хвилі глобалізації (цифрової) стала одним з пріоритетних стратегічних напрямків розвитку європейських країн. Сприяння діджиталізації суспільства, формування Єдиного цифрового ринку знайшли відображення у низці документів країн ЄС – у «Цифровому порядку денному для Європи» (Digital Agenda for Europe) [2], «Стратегії єдиного цифрового ринку для Європи» (A Digital Single Market Strategy for Europe) [1], «Підприємництво 2020» («Entrepreneurship 2020 Action Plan») [7], що говорить про пріоритетність цифровізації в структурі економічної політики країн-членів ЄС.

Феномен цифрової економіки привернув до себе увагу у середині дев'яностих років XX-го століття, зокрема дослідженнями Дона Тапскота "Digital Economy" (1994) [5] та Ніколаса Негропonte (1995) [3], який описав ідеологію нового типу економіки та визначив переваги цифровізації. В той же час сама ідея «цифрової економіки» стала результатом трансформації підходів до розуміння інформаційного суспільства як фази розвитку постіндустріалізму через генезис понять «інформаційна економіка» (Деніел Белл, 1960 рр.), «мережева економіка» (Мануеля Кастелла (2000)), «інтернет (веб) економіка».

Зі стрімким розвитком технологій інтернет економіка (мережева економіка), яка розглядалась через призму розвитку бізнесу в інтернеті: (відкриття сайту і віртуальних магазинів, використання електронної реклами та маркетингу, електронного документообігу [8]), доповнилась та ускладнилась за рахунок такого інструментарію як блокчейн, робототехніка, хмарні обчислення, штучний інтелект, інтернет речей, віртуальна та доповнена реальність (рис.), та була замінена більш широким поняттям «цифрова економіка».

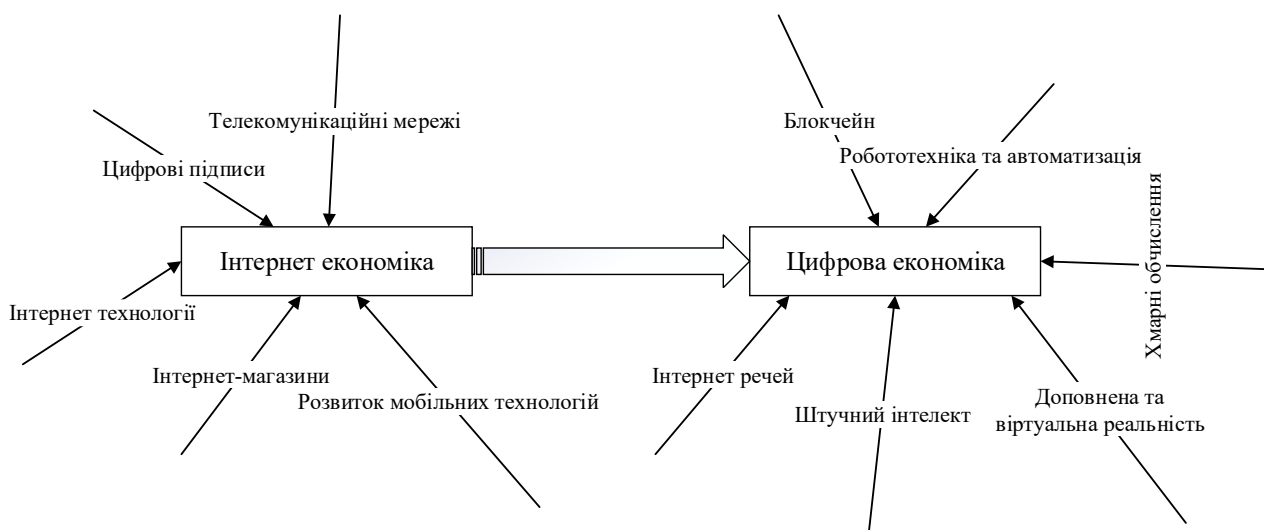


Рис. Розвиток цифрової економіки

Ґрунтуючись на таких складових як підтримуюча інфраструктура, електронний бізнес, електронна комерція, поєднуючи у єдину взаємопов'язану мережу комунікації постачальників цифрових послуг, цифрових провайдерів та цифрові додатки, цифрова економіка здійснює широкий вплив на соціально-економічний розвиток країни не лише за рахунок появи нових методів та форми торгівлі, але й спричиняє [4, с. 4; 9]:

- технічні зміни (розвиток інформаційних технологій),
- соціальні зміни - популяризація використання інформаційних технологій, цифрові навички, комунікація на основі ІТ технологій;
- мікроекономічні зміни - поява нових бізнес-моделей, створення нових цифрових послуг;
- макроекономічні зміни – трансформація ринків, створення інституційного поля для цифрового розвитку бізнес-моделей, розвиток цифрових сервісів, формування цифрової еко-системи.

Список використаних джерел:

1. A Digital Single Market Strategy for Europe. Brussels, 6.5.2015. Com (2015). 192 final (SWD (2015) 100 final). URL: <https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=COM%3A2015%3A192%3AFIN>;
2. Europe 2020. A European Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth. URL: https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET_EN_BARROSO%20%20007_Europe_2020_EN_version.pdf;
3. Negroponte N. Being Digital. New York, N.Y.: Alfred A. Knopf, Inc., 1995. 243 p.;
4. Raisinghani, 2004, - Raisinghani, M.S., 2004. Business Intelligence in the Digital Economy: Opportunities, Limitations, and Risks. Idea Group Publishing, Hershey.;
5. Tapscott D. The Digital Economy. Anniversary Edition. N.Y.: McGraw Hill, 2014. 432 p.;
6. The Fourth Industrial Revolution. Klaus Schwab. 2016. World Economic Forum, Geneva, Switzerland. 184 pages.;
7. The Entrepreneurship 2020 Action Plan [Electronic resource]. URL: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/entrepreneurship-2020/index_en.htm;
8. Ковач М. Й. Роль і місце інтернет-економіки в сучасній економічній системі. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2016. Вип. 1(2). С. 188–192;
9. Шиманська К.В., Бондарчук В.В. Пріоритетні напрями та механізми розвитку цифрової економіки в Україні. Економіка, управління та адміністрування. 2021. № 1(95). С. 17–22.